

KELAJAK SARI YETAKLOVCHI ZAMANOVIY KASBLAR

Tojiyeva Mahilyo Yashnarjonovna

Pop tumanidagi 38-sonli maktab psixologi

Ruziyeva Madina G'aniboy qizi

Namangan tumani 37-sonli maktab psixologi

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada zamonaviy kasblarning paydo bo'lishi, ularning jamiyatdagi o'rni, yoshlar orasida ommalashib borayotgan kasblar hamda kelajak kasblar haqidama'lumot berilgan. Shuningdek zamonaviy kasblarning afzalliklari va egallash yo'llari yoritilgan.

Kalit so'zlar: zamonaviy kasblar, IT, dasturchi, grafik dizayn, SMM, sun'iy intellekt, robotexnika, kiberxavfsizlik, blogerlik, kelajak kasblari

Kirish

Bugungi globallashuv va texnologiyalar rivojlangan davrda kasblar ham zamon bilan birga o'zgarib bormoqda. Ilgari mavjud bo'lmagan ko'plab yangi kasblar paydo bo'ldi. Ayniqsa, axborot texnologiyalari, internet, sun'iy intellekt va raqamli iqtisodiyotning rivojlanishi natijasida zamonaviy kasblarga talab ortmoqda. Hozirgi kunda insonlardan nafaqat bilim, balki ijodkorlik, moslashuvchanlik va zamonaviy texnologiyalar bilan ishlash ko'nikmasi ham talab qilinadi. Zamonaviy kasblar jamiyat taraqqiyoti va iqtisodiy rivojlanishda muhim o'rin tutadi.

Zamonaviy kasblarning paydo bo'lish sabablari: Zamonaviy kasblarning shakllanishiga bir nechta omillar sabab bo'lmoqda. Birinchidan, texnologiyalarning tez rivojlanishi yangi ish turlarini yuzaga keltirdi. Masalan, dasturchi, grafik dizayner, mobil ilovalar yaratuvchisi kabi kasblar kompyuter texnologiyalari rivoji natijasida paydo bo'ldi.

Ikkinchidan, internetning keng tarqalishi masofadan ishlash imkoniyatini yaratdi. Natijada SMM mutaxassisi, bloger, kontent yaratuvchi, internet marketolog kabi kasblar ommalashdi.

Uchinchidan, insonlarning ehtiyojlari o'zgarib borayotgani sababli yangi xizmat ko'rsatish turlari paydo bo'lmoqda. Bu esa yangi kasblarga talabni oshirmoqda. Hozirgi kunda zamonaviy kasblar yoshlar uchun katta imkoniyatlar yaratmoqda.

Eng ommabop zamonaviy kasblar: **Dasturchi** — eng talabgir kasblardan biri hisoblanadi. Dasturchilar turli kompyuter dasturlari, mobil ilovalar va veb-saytlar yaratadi. **Grafik dizayner** — reklama, banner, logotip va turli vizual mahsulotlarni yaratadi. Bu kasb ijodkorlikni talab qiladi. **SMM mutaxassisi** — ijtimoiy tarmoqlarda reklama va sahifa yuritish bilan shug'ullanadi. **Bloger va kontent yaratuvchi** — foydali yoki qiziqarli videolar, maqolalar va postlar tayyorlaydi. **Kiberxavfsizlik mutaxassisi** — kompyuter tizimlarini internet tahdidlaridan himoya qiladi. **Sun'iy intellekt mutaxassisi** — aqlli dasturlar yaratish va ma'lumotlarni tahlil qilish bilan shug'ullanadi.

Zamonaviy kasblarning afzalliklari: Zamonaviy kasblarning bir qancha afzalliklari mavjud. Avvalo, bu kasblar yuqori daromad manbai hisoblanadi. Ko'pchilik zamonaviy kasb egalari uyda turib ishlash imkoniyatiga ega. Bu esa vaqtni tejaydi va qulaylik yaratadi. Shuningdek, zamonaviy kasblar insonning ijodkorligi va mustaqil fikrlashini rivojlantiradi. Bunday kasblarda ishlovchilar doimo yangi bilimlarni o'rganishga harakat qiladi. Yana bir afzalligi shundaki, zamonaviy kasblar xalqaro miqyosda ishlash imkonini beradi.

Zamonaviy kasblarning jamiyatdagi o'rni. Zamonaviy kasblar nafaqat insonning shaxsiy rivojlanishiga, balki jamiyat taraqqiyotiga ham katta ta'sir ko'rsatadi. Hozirgi kunda davlatlarning iqtisodiy kuchi ko'p jihatdan zamonaviy texnologiyalar va malakali mutaxassislariga bog'liq. IT mutaxassislari bank, ta'lim, tibbiyot va sanoat tizimlarining samarali ishlashiga yordam beradi. Grafik dizayner va marketologlar esa mahsulotlarni reklama qilish orqali biznes rivojiga hissa qo'shadi.

Yoshlarning zamonaviy kasblarga qiziqishi. Bugungi yoshlar orasida zamonaviy kasblarga qiziqish tobora ortib bormoqda. Chunki bu kasblar ijodkorlik, erkinlik va yuqori

daromad imkoniyatini beradi. Ko‘plab yoshlar dasturlash, video montaj, grafik dizayn, robototexnika va internet marketing sohalarini o‘rganishga harakat qilmoqda.

Kelajak kasblari: Kelajakda sun‘iy intellekt, robototexnika va ekologiya bilan bog‘liq kasblar muhim ahamiyat kasb etadi. Kelajak kasblariga quyidagilar kiradi: Sun‘iy intellekt muhandisi, robototexnika mutaxassisi virtual reallik dizayneri, ekolog-mutaxassis, genetika muhandisi, onlayn ta‘lim platformasi mutaxassisi. Zamonaviy kasblar orasida dasturchi, grafik dizayner, SMM mutaxassisi va sun‘iy intellekt muhandisi kabi kasblar katta ahamiyat kasb etmoqda. Bu kasblar yuqori daromad manbai bo‘lish bilan birga, insonning ijodkorlik va mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi. Shuningdek, zamonaviy kasblar masofadan ishlash imkoniyatini ham beradi. Inson internet orqali dunyoning turli davlatlari bilan hamkorlik qilishlari mumkin. Bu esa zamonaviy kasblarning ahamiyatini yanada oshiradi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, zamonaviy kasblar bugungi va kelajak hayotining ajralmas qismidir. Texnologiyalar rivojlangan sari yangi imkoniyatlar paydo bo‘lmoqda. Har bir yosh o‘z qiziqishi va qobiliyatiga mos kasb tanlab, zamonaviy bilimlarni egallashi kerak. Chunki kelajak aynan bilimli, ijodkor va zamonaviy fikrlaydigan yoshlar qo‘lidadir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YHATI

1. I.A.Karimov “Yuksak ma’naviyat-yengilmas kuch”. Toshkent, 2008
2. O‘zbekiston Milliy Ensiklopediyasi . Toshkent, 2015
3. Axborot texnologiyalari asoslari. Toshkent, 2020.
4. Pedagogika va psixologiyaga oid o‘quv qo‘llanmalar.
5. Internet manbaalari va zamonaviy ta‘lim platformalari ma’lumotlari.